

ПОДАЙ РЪКА

Иванка Кирова

ДГ „Радост“, Бургас, филиал кв. Крайморие

GIVE ME A HAND

Ivanka Kirova

Kindergarten „Radost“, Burgas, Kraimorie branch

**Авторът изказва благодарност към проект 2019-1-BG01-KA101-061575 „Подай ръка“ по Програма „Еразъм+“ Ключова дейност 1 „Образователна мобилност за граждани“, сектор „Училищно образование“*

Abstract: The project „Give me a hand“ promotes transnational staff mobility and exchange of experience between Radost Kindergarten with filial in Kraimorie and Dječji vrtić Iskrice – Zagreb, Croatia. The project implements job shadowing to observe good practices in the Kindergarten-partner, studying and applying interactive methods, techniques and approaches of pedagogical interaction in inclusive education. The achieved main objectives: Increasing the effectiveness of pedagogical work, self-development and development of teachers' professional competences in modern methods in inclusive education by introducing, comparing and applying European learning practices and interactive methods of pedagogical interaction; Stimulating the development of personal qualities, social and creative skills and expressions of children's abilities by participating in additional pedagogical forms of creativity; Enhancement of interaction and creation of conditions for cooperation and effective communication between the participants in the educational process (children, pedagogical specialists, parents and institutions) by organising open practices, meetings, seminars, practices; Promoting good European practices and working models and technologies of pedagogical interaction for inclusive pre-school education by issuing and disseminating a handbook and e-handbook and media dissemination.

Keywords: project, Kindergarten, teachers' professional competences, interactive methods

Да подадеш ръка на някой, означава много. Означава любов, грижа, съпричастност. Означава труд, мисъл, разбиране. Да подадеш ръка на някой понякога е всичко. Водени от любовта и грижата към децата, ние от детска градина „Радост“ – гр. Бургас разработихме, спечелихме и реализирахме европейски проект „Подай ръка“ по програма „Еразъм +“ КД1.

Проектът насърчи транснационалната образователна мобилност на учителите и обмяната на опит между ДГ „Радост“ с филиал в кв. Крайморие и ДГ „Искрица“ – гр. Загреб, Хърватия. При посещението ни в Загреб планирахме и осъществихме наблюдение на добри практики в ДГ – партньор, проучване и изпробване на интерактивни методи, техники и подходи на педагогическо взаимодействие в областта на приобщаващото образование.

Основни цели на проекта:

1. Повишаване ефективността на педагогическия труд, самоусъвършенстване и развиване на професионалните компетенции на учителите в съвременни методи в областта на приобщаващото образование чрез запознаване, съпоставяне и прилагане на европейски обучителни практики и интерактивни методи на педагогическо взаимодействие;
2. Стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите на децата, чрез участие в допълнителни педагогически форми с творческа насоченост;
3. Повишаване взаимодействието и създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между участниците в образователния процес (деца, педагогически специалисти, родители и институции), чрез организиране на открити практики, срещи, семинари, практикуми;
4. Популяризиране на добри европейски практики и работещи модели и технологии на педагогическо взаимодействие за приобщаващо предучилищно образование, чрез издаване и разпространение на сборник и е-сборник и медийна разгласа.

За реализирането на проекта създадохме пет работилници: за приказки, театър, приложно изкуство, изобразително изкуство и приобщаващи игри. Във всяка работилница бяха проведени занимания с деца

от различните групи в приобщаващото образование – надарени деца, деца със специални образователни потребности, деца с хронични заболявания и деца, чийто майчин език не е българския. Всяка ситуация, в която те бяха поставени, имаше за цел да ги приобщи към общата група, да развие техните способности, да предизвика емоции, преживявания и най-вече чувството им за пълноценност и равнопоставеност. Няма по-велико нещо от щастието на децата. Ние преживяхме заедно с тях това щастие, тяхното израстване и придобитата им увереност.

Работилница за приказки: В първото занимание заложихме на приказки за доброто. На децата се представят различните роли на вълка в приказките. Дискутира се неговото поведение. В приказките на Вълка най-често е отредена ролята на агресивния глупав хищник, който е винаги гладен и ненаситен, груб и недодялан. Насочих вниманието на децата към сравняването на вълка с човека. Кой хора приличат на вълка и как в реалния живот можем да противодействаме на глупостта и агресивността. Както вълкът от аутсайдер може да се превърне в приятел, така и агресивните деца могат да бъдат приобщени в групата. Важен аспект в тази работилница се превърна обичта към различните и разбирането, че с добро винаги може да се противодейства на лошотията.

Второто занимание беше осъществено с помощта на родителите. То беше насочено към напреднали и надарени деца. Важна тема във възрастта 6-7 години е темата за приятелството. В тази работилница участваха 9 деца и техните родители. Децата бяха разпределени в три групи по три деца. След предварителна беседа по темата, бе възложена задачата да измислят приказка за приятелството у дома и родител да запише на лист измисленото. Първите три деца от всяка група имаха за задача да започнат приказката, като в нея може да участват любими герои или фантазни герои. Началото на трите започнати приказки бе предадено на вторите три деца от трите групи. Те продължиха приказките по даденото начало и съответно родителите записаха тяхното творение. Приказките бяха завършени от последните три деца от трите групи. Така получените приказки бяха представени пред децата, участващи в работилницата за приказки, където бяха обсъдени и бе намерена поуката.

Третото занимание за приказки се проведе в две сесии. Представени бяха четири вида игри с осем български приказки – „Дядо и ряпа“, „Косе Босе“, „Житената питка“, „Дядовата ръкавичка“, „Който не работи, не трябва да яде“, „Тримата братя и златната ябълка“, „Клан, клан, недоклан“ и „Задави се Меца“. Те могат да бъдат използвани както от ресурсния учител, така и от логопеда и психолога, тъй като са с комплексен характер и служат за развитие на визуалната перцепция, наблюдателността, мисленето, развитието на познавателните процеси и т.н.

Четвъртото занимание бе осъществено в три последователни сесии, където на децата бяха представени различни терапевтични приказки. Те бяха дискутирани и разбрани много лесно. Помогнаха за формиране на положително отношение конкретно към героите и към всичко, което ни заобикаля. Основна задача на терапията с приказки бе синтезирането на най-ефективните психологически технологии в рамките на приказната форма, обединяването и адаптацията на множество психотерапевтични прийоми в единен приказан контекст. Терапевтичните приказки имаха за цел да развличат, да действат емоционално и да отвличат вниманието от неприятното и проблемно ежедневие на деца от различни групи, възпитавайки ги на нещо различно и смислено. Същността на терапията с приказки е процес на търсенето на смисъла, намирането на форми на различни проблеми на децата и начини за тяхното разрешаване.

В работилницата за театър:

1. Видове театър

На децата беше представена презентация за видовете театър: с артисти, куклен театър, театър на маса, театър на сенките. Разбраха какво е необходимо, за да се осъществи театрална постановка: сцена, декори, артисти-кукловоди, сценарий, музикално оформление. За затвърждаване на знанията изиграха подвижна и дидактична игра по темата и отговаряха на тематични гатанки. Сесията приключи с оцветяване на различни маски, които да използват в следващи ситуации.

2. Кукли от чорапи

В работилницата, с помощта на родителите, децата изработиха кукли от чорапи. Измислиха имена на своите кукли и импровизираха етюди. Идеята на тази сесия беше да се приобщят родителите към работата по проекта. На децата беше поставена задача да се комбинират по няколко в група и да измислят приказка със своите герои.

3. Кукли за пръсти

Децата изрязаха шаблони на кукли за пръсти с различни приказни герои. Поставена им бе задача да се комбинират по приказки и да изиграят театър на маса. Предварително заучените приказки „Трите прасенца“, „Червената шапчица“ и „Косе Босе“ бяха разиграни в театър на маса.

4. Театър на маса „Вълкът и седемте козлета“

В сесията участваха девет деца, разпределени по роли и един разказвач. Приказката се разигра няколко пъти като всеки път децата бяха в различна роля. Особено удоволствие изпита дете със СОП, което е с разстройство на репресивната реч и изпълняваше ролята на козле с движения, които самото дете използва при общуването си.

Работилница за приложно изкуство: При посещението си в ДГ „Искрица“ в Загреб бяхме удивени от всекидневната им работа само с природни материали. С тях се работи по всички образователни направления. В работилницата по приложни изкуства децата посетиха Етнографския музей. Целта беше да се изгради представа за образа на гр. Бургас, чрез приобщаване към културното и историческо наследство на българският народ, да се запознаят с естетическите и функционални предимства на части от национални носии и старинни предмети. След това в няколко занимания, децата, заедно със своите родители изработиха красиви пана, тъкаха черги върху керемиди, рисуваха върху керамични съдове и изработиха пролетна украса с различни семена (боб, слънчоглед, царевица) листенца, мидички, пластична основа. В заниманията бяха включени деца от всички групи на приобщаващото образование. Формира се познавателно и емоционално – оценъчно отношение към произведенията на народното творчество, изграждаха се представи за фризова декоративна композиция и се формираха умения за ритмично комбиниране на декоративни елементи и мотиви.

Работилница за изобразително изкуство:

Децата пресъздаваха обекти от действителността чрез рисуване и оцветяване по нестандартен начин. Използваха различни техники и твориха с огромно удоволствие. Работихме за развиване на асоциативно мислене и стимулиране на въображението. Рисуваха със сол и лепило, правиха цветни десени върху хартиени носни кърпички, усъвършенстваха уменията си при печатане.

Работилница за приобщаващи игри:

Играта „Доктор и пациент“

Децата се разделят по двойки. Във всяка двойка има по един доктор и един пациент. Пациентите са здрави деца, а докторът е дете с хронични заболявания: дете с бронхиална астма, дете с atopичен дерматит, логопедични проблеми и едно дете със СОП, което има разстройство на експресивната реч. Пациентът казва своите оплаквания на доктора. Докторът лекува, като използва собствения си опит. Идеята на играта е истински боледуващите деца да бъдат приобщени, като покажат и една друга страна от себе си, а именно способността си да се справят в трудни ситуации. Например, детето с астма отлично знае как се ползва спрей, как трябва да се диша и т.н. Детето с atopичен дерматит знае, че не трябва да стои на слънце, не трябва да се чеше и трябва да ползва крем. Детето с логопедични проблеми, в ролята си на доктор знае какви са упражненията за правилно изговаряне на определени звукове. Детето с разстройство на експресивната реч знае как може да се изрази чрез рисунка, пантомима и упражнения в говора.

Игра „Какъв искам да стана?“

Едно дете излиза пред групата и чрез пантомима показва дадена професия, която желае като порасне. Децата от групата разгадават след всяко движение или действие. Играта е за приобщаване на дете с разстройство на експресивната реч. То общува така с другите деца и това е начинът да покаже каква иска да стане, когато порасне.

Игра „Дръж пръчката и говори“ за активизиране на съсредоточеност и слухово внимание

Децата са наредени в кръг, в средата на който застава дете с пръчка в ръка и завързани очи. То почуква с пръчката по земята и подава единият и край на някое от децата и му задава въпрос, на който последното трябва да отговори с престорен глас, за да не бъде разпознато. Играчът със завързаните очи се мъчи да познае, кое дете е хванало пръчката. Ако познае, ролите се сменят.

„Игра с рингчета“ за развиване на ловкост

Предназначена е за деца с двигателни затруднения. Мотивация за тях сръчността им да не отстъпва на физически добре развитите им другарчета.

Проектът завърши с продукция на всички работилници. Работилниците за театър и приказки представиха драматизация на приказката „Трите пеперудки“ от Веса Паспалеева; работилниците за приложно и изобразително изкуство изложиха своите творби, а децата, включени в работилницата за приобщаващи игри демонстрираха своите умения. Като краен продукт на проекта се издаде сборник с нашите практики в електронен вариант, който се разпространява чрез YouTube.

Участието ни в проект „Подай ръка“ още веднъж доказа ефективността от обмяната на добри педагогически практики с други образователни системи и институции. Грижата за децата с различни потребности е необходимост, която трябва да следваме, за да бъдат те неразривна част от нашия живот.